

Реконсилия, антифразис, «основанный на отношениях контраста и состоящий в употреблении слова в значении, противоположном обычному, в сочетании с интонационным контуром и с опорой на подтекст или текст, помогающий понять истинное значение сказанного» и астеизм [6] могут возникать только в дискурсе, где задействован динамический потенциал смысла. В одностопных метко передается ироническая, нередко пейоративная, оценка лирического героя: *Бедняга, он три дня не ел омаров...* (В. Семенов). Исходное значение продолжает «фигурировать» в слове, но контекстуально приобремененный смысл все-таки превалирует. Те же функции выполняет астеизм: *Я, надла буду, человек культурный* (В. Вишневский). Текст, получая дополнительные смысловые оттенки, насыщается экспрессивным, выразительным содержанием.

Перспективы дальнейших исследований. Мы рассмотрели лишь некоторые стилистические фигуры контраста в монологических произведениях современных писателей. За рамками исследования остались когнитивные и прагматические особенности контраста, создающие в одностопных парадоксальный эффект: *Вам колыбельную сыграть на барабанах? Вы тоже папа моего ребенка?* (В. Семенов) и т. д.

Литература:

1. Андреева Г. В. Языковое выражение контраста и его стилистические функции в художественной прозе (на материале английского языка) : дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.14 – германские языки / Г. В. Андреева. – Ленинград, 1984. – 185 с.
2. Береговская Э. М. По дороге от тропов к фигурам: реконсилия и каламбурен / Э. М. Береговская // Риторика ↔ Лингвистика. – Вып. 4: сборник статей. – Смоленск : СГПУ, 2003. – С. 111–120.
3. Кузнецова А. В. Фигуры контраста и их функции в творчестве М. Ю. Лермонова: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.01 – русский язык / В. В. Кузнецова. – Ростов-на-Дону, 1998. – 21 с.
4. Культура русской речи: Энциклопедический словарь-справочник / Под ред. Л. Ю. Иванова и др. – М. : Флинта : Наука, 2003. – 840 с.
5. Новиков Л. А. Антонимия в русском языке (семантический анализ противоположности в лексике) / Л. А. Новиков. – М. : МГУ, 1973. – 290 с.
6. Пекарская И. В. Контаминация в контексте проблемы системности стилистических ресурсов русского языка: в 2 ч. Ч. 2 / И. В. Пекарская. – Абакан : Изд-в Хакасского гос. ун-та им. Н.Ф. Катанова, 2000. – 344 с.
7. Хазагеров Т. Г. Общая риторика: Курс лекций. Словарь риторических терминов / Т. Г. Хазагеров, Л. С. Ширина. – Ростов н/Д : Феникс, 1999. – 317 с

УДК 004.5:371.124:80]:378 (045)

Л. М. Глушок,

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький

ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ І БЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті розглядаються особливості використання Інтернет-технологій «подкаст» та «блог» у процесі формування професійної компетентності майбутніх вчителів англійської мови. Розглядаються класифікації подкастів та блогів, особливості та переваги їхнього використання, алгоритм роботи з ними, зазначаються найпопулярніші джерела подкастів; подаються рекомендації щодо створення та використання подкастів та блогів, подаються приклади їхнього застосування.

Ключові слова: Інтернет-технології, технології web 2.0, філолог, вчитель англійської мови, професійна компетентність, подкаст, блог.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПОДКАСТОВ И БЛОГОВ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

В статье рассматриваются особенности использования Интернет-технологий «подкаст» и «блог» в процессе формирования профессиональной компетентности будущих учителей английского языка. Рассматриваются классификации подкастов и блогов, особенности и преимущества их использования, алгоритм работы с ними, указываются популярные источники подкастов, подаются рекомендации по созданию и использованию подкастов и блогов, приводятся примеры их использования.

Ключевые слова: Интернет-технологии, электронное обучение, технологии web 2.0, филолог, учитель английского языка, профессиональная компетентность, блог, подкаст.

PODCASTS AND BLOGS USAGE IN THE PROCESS OF PROSPECTIVE ENGLISH TEACHERS' PROFESSIONAL COMPETENCE FORMATION

The article deals with the usage peculiarities of the new generation internet technologies of podcasts and blogs in the process of prospective English teachers' professional competence formation, particularly the essence of the e-learning and web 2.0 technology being effective means in the formation of highly qualified, competitive and mobile English teacher has been determined. The analysis of theoretic and methodological basis and practical experience regarding the usage of podcasts and blogs in the foreign languages study in higher learning institutions has been carried out in the article. The classifications of podcasts and blogs as the means of two- and multisided communication, peculiarities and advantages of their usage in the process of prospective English teachers' professional competence formation, algorithm of their application have been examined; the most popular podcast sources have been given; recommendations on blogs and podcasts creation and usage have been provided; the examples of their usage at Theory and Practice of Oral and Written Communication, Theory and Practice of Translation have been given; the creation of teacher's blog for students-philologists in order to optimize the learning process has been exemplified specifically its structure and rubrics, examples of the pages.

Key words: Internet technologies, web 2.0 technology, e-learning, philologist, English teacher, professional competence, podcast, blog.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Людину, здатну адаптуватися в нових інформаційних умовах, слід творити в школі. У реальному житті учень може бути конкурентоспроможним та успішним за умови високого рівня мовленнєвої культури й навички цільового використання засобів комунікації. Сьогодення потребує від учнів-випускників уміння застосовувати в конкретному спілкуванні знання мови, навички роботи в групі, способи взаємодії, проявляти вправність у виконанні різних соціальних ролей, здатність легко адаптуватися в нових інформаційних умовах. Сучасні

учні активно послуговуються гаджетами з доступом до Інтернету, які часто не сприяють активному навчанню, тому що не контролюються. Проте формувати іншомовну комунікативну компетентність на основі лише традиційних методів неможливо, тому у своїй роботі вчителі англійської мови повинні застосовувати Інтернет-технології, щоб зацікавити учнів. У зв'язку з новими умовами розвитку суспільства інформаційної доби, збільшенням ролі інформації та знань, поширенням інформаційних комунікацій, створенням глобального інформаційного простору, для забезпечення мобільності навчання у вищому навчальному закладі змінюється підхід до освіти в цілому і мовної освіти зокрема.

Електронне навчання є одним із можливих інструментів, які дозволяють організувати навчання, що відповідало б запитам часу. *E-learning* (Electronic Learning) – система електронного навчання, синонім до таких термінів, як дистанційне навчання, навчання з застосуванням комп'ютерів, мережеве навчання, віртуальне навчання, навчання за допомогою інформаційних, електронних технологій та мультимедіа [1].

Серед технологій, які сприяють формуванню професійної компетентності філологів, слід відзначити web 2.0 технології (блоги, чати, форуми, вікі-технології, подкастинг), електронну пошту, web-портфоліо майбутнього вчителя іноземної мови як веб-ресурс, який відображає зростання навчальних або професійних досягнень власника; допоміжні Інтернет-технології у вивченні іноземної мови (онлайн-словники, онлайн-перекладачі).

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні іноземних мов у ВНЗ вивчали А. Ахаян, Н. Іваницька, Л. Карташова, Ю. Колос, М. Роджерс, М. Варела, А. Янковець та ін. Дослідники висловлюють думку про те, що ІТ технології можуть значно інтенсифікувати процес навчання як в методичному, так і в презентаційному аспектах. Як показує аналіз методичних публікацій за останні роки, все більше уваги приділяється дослідженню web 2.0 технологій: Е. Г. Азімов, О. С. Бецько, М. Ю. Бухаркіна, Г. Ф. Драненко, Е. С. Полат, Д. А. Руснак, П. В. Сисоев. Методичні принципи навчання іноземної мови та перекладацьких дисциплін з використанням ІТ досліджують С. М. Долинський, Л. І. Морська та ін. Використання Інтернет-технологій у процесі підготовки майбутніх філологів вивчають І. А. Грітченко, С. С. Данилюк. Аналіз теоретичних досліджень і практичного досвіду сучасної педагогічної діяльності показує, що, незважаючи на пильну увагу до підвищення якості професійної підготовки філологів, проблема використання Інтернет-технологій як засобу формування професійної компетентності фахівців залишається недостатньо вивченою.

Метою статті є дослідити особливості використання Інтернет-технологій, зокрема подкастів і блогів, у процесі формування професійної компетентності майбутніх учителів іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. За класифікацію І. А. Грітченко Інтернет-технології при підготовці майбутніх учителів англійської мови поділяються за такими категоріями: *інтерактивні Інтернет-технології* (інтерактивні сайти, сайти з мультимедіа, подкастинг); *засоби дво- або багатосторонньої комунікації* (блог, ICQ, email, чат, форум, соціальні мережі, списки розсилки); *інформаційні Інтернет-технології* (групи новин, веб-портфоліо, вікі-енциклопедії, інформаційні сайти, електронні посібники, електронна бібліотека); *допоміжні Інтернет-технології* у вивченні іноземної мови (онлайн-словники, онлайн-перекладачі) [2, с. 15].

До web 2.0 можна віднести такі технології: блог (Blog), вікі (Wiki), вебквест (WebQuest), подкаст (Podcast), Флікр (Flickr), Ютуб (YouTube) тощо. Зазначені Інтернет-технології нового покоління дозволяють користувачам Всесвітньої мережі прослуховувати, переглядати, створювати й поширювати в ній аудіо- та відеопередачі. На сьогодні існує більше 40 типів сервісів web 2.0, що використовуються в освіті.

З'явившись у 2004 р., *подкасти*, котрі є звуковими або відеопередачами в Інтернеті, завоювали велику кількість слухачів. Подкасти (*Podcast* або *Podcasting*) є, по суті, аудіоблогами. Англійське слово *Podcast* походить від слів *I-Pod* (MP3-плеєр) і трансляції (радіотрансляція) [6]. Соціальний сервіс подкастів уможливує як прослуховування чи перегляд користувачами мережі Інтернет вже розміщених раніше подкастів, так і створення ними своїх власних подкастів на будь-які теми з тривалістю від декількох хвилин до декількох годин [4, с. 9].

Виокремлюють три основних типи подкастів [5, с. 130–131]: аудіоподкаст, відеоподкаст, скрінкаст – нове явище, котре спростило навчання через Інтернет. Сутність скрінкаста полягає в тому, що за допомогою спеціальної програми записуються дії на екрані комп'ютера разом із аудіокоментарями, що ідеально використовується для пояснень у комп'ютерних програмах. Існують різні типи подкастів [6]: 1) автентичні подкасти (файли із записом носіїв мови); 2) подкасти, створені викладачами для своїх студентів; 3) студентські подкасти.

Інтеграція подкастів до навчального процесу дозволяє удосконалювати навички аудіювання та читання; забезпечує реальну необмежену аудиторію для студентських робіт, що підвищує мотивацію та відповідальність майбутніх філологів за зміст цих робіт; знайомить майбутніх філологів із мережевими ресурсами, котрі пропонують багато цікавої і корисної інформації із вивчуваних тем, за допомогою яких студенти розв'язують поставлені викладачем завдання; стимулює обговорення тем і дискусії вивчуваною мовою у позанавчальний час [3].

У цілому технологія роботи з подкастом збігається з технологією роботи над аудіотекстом і має чітку послідовність у діях викладача та майбутніх філологів: попередній інструктаж і попереднє завдання; процес сприйняття і розуміння інформації подкасту; завдання, котрі контролюють розуміння почутого тексту. Добираючи чи розробляючи вправи до подкастів, спрямовані на формування навичок аудіювання, слід урахувувати рівні складності різних типів завдань. Так, для відпрацювання усного мовлення при роботі з подкастами можна використовувати діалогові аудіо- чи відеофрагменти, після прослуховування / перегляду котрих викладач ставить завдання передати письмово почуте (тобто, по суті, створити скрипт). Створивши власний скрипт і звіривши його з оригіналом, можна попрацювати з лексикою (словами), зробити літературний переклад уривку, що забезпечує пасивне запам'ятовування слів унаслідок багаторазового звертання до них.

Забезпечують подкасти й підґрунтя для творчості майбутніх філологів: створивши подкаст із «німим» відеоматеріалом, можна запропонувати точно відтворити манеру говорити й інтонацію героя, слова та мовленнєві звороти, котрі він використовує, або створити власну озвучку сюжетного епізоду [5, с. 131–132]. Дедалі більше освітнього контенту створюється і публікується у вигляді подкастів, і викладачі та майбутні філологи мають прямий доступ до автентичного аудіо- та відеоматеріалу. Викладачі самі легко можуть створювати подкасти зі щоденними домашніми завданнями й публікувати їх на веб-сайті з потоком *RSS*. Студенти можуть замовити цей потік вдома й синхронізувати свої завдання, беручи їх із собою куди завгодно.

Майбутні філологи, у свою чергу, також можуть створювати та публікувати контент для своїх викладачів або інших студентів. Таким чином, подкасти не мають на увазі участь лише викладачів. До їхнього створення можуть і мають активно залучатися й самі студенти. Участь майбутніх філологів мотивована тим фактом, що у викладача не завжди є можливість індивідуальної роботи зі студентами в аудиторії, а їхню самостійну роботу з різних причин складно контролювати.

Насправді, за такої обоюсторонньої роботи відбувається активне сприйняття майбутніми філологами навчального матеріалу: вони створюють свої подкасти, котрі слухають і викладачі, і студенти. Це можуть бути й виконання конкретних завдань, і роздуми на прослухані теми, й питання за матеріалами лекції [3].

Використання подкастів є дуже ефективним для розвитку навичок аудіювання. По-перше, звуковий матеріал, пропонується у подкастах, можна «скачати» й потім використовувати на заняттях неодноразово з будь-якими завданнями. По-друге, майбутнім філологам пропонується можливість слухати носіїв мови. Подкасти є ефективними в тому, що вони дозволяють «звикнути» до «чужого мовлення». Водночас вони є ще й зручними, адже не треба ходити і регулярно перевіряти сайт у пошуках оновлень, оскільки на подкаст можна зробити замовлення, що сприятиме глибокому й усвідомленому розумінню вивчуваної мови. Використання подкастів полягає у декількох простих кроках: завантаження аудіофайлу та тексту подкасту; прослуховування його на комп'ютері, плеєрі або мобільному телефоні у зручний час; для кращого розуміння додаткове опрацювання тексту (лексика та граматики); використання отриманих знань та завантаження наступного подкасту. Деякі подкасти потрібно завантажувати протягом приблизно тижня від їх появи, потім вони стають недоступні, деякі мають необмежений період завантаження.

Найпопулярніші джерела подкастів можна згрупувати наступним чином: медіасайти, у структурі яких є окремий розділ для вивчення англійської мови – www.bbc.co.uk, www.voanews.com та www.dw-world.de. (для студентів рівня B2 – C2); сайти, присвячені виключно вивченню англійської мови, методичні та професійні: www.breakingnewsenglish.com/, www.businessenglishpod.com, www.listen-to-english.com, www.splendid-speaking.com тощо.

Також можна класифікувати подкасти згідно з більш детальними критеріями: у залежності від варіанта англійської мови, що був представлений у подкасті, наприклад, для роботи з американським варіантом англійської мови рекомендуються подкасти з сайту – www.voanews.com/specialenglish (Voice of America), щодо британського варіанту – www.britishcouncil.org; спеціалізовані, у залежності від тематичної спрямованості подкаста, наприклад, ділова англійська мова (www.businessenglishpod.com), спортивна спрямованість (<http://languagecaster.com/>), подкасти переважно з новинами (www.breakingnewsenglish.com/), подкасти з начиткою класичної англійської поезії (<http://classicpoetryaloud.com>), присвячені темі дебатів та ораторського мистецтва (<http://mastersacademy.com.au>); у залежності від рівня мовної підготовки цільової аудиторії подкастів.

Подкасти можуть використовуватися у двох напрямках: 1) для повторення вже пройденого матеріалу (repetitive), наприклад, для запису лекцій, включаючи лекційні слайди та демонстраційний матеріал (скрінкасти); 2) для надання додаткової інформації (supplemental), наприклад, прослуховування інтерв'ю, різних додаткових аудіоматеріалів з певної тематики, радіопрограм, оголошення, коментування чогось, надання інструкцій щодо практичної роботи студентів тощо [2, с. 52].

Подкаст доцільно слухати двічі, чим більше разів студент слухає подкаст, тим швидше він звикає до вимови та інтонації носія мови та розуміє суть. Доцільно використовувати подкасти на початку заняття для створення сприятливої мовної атмосфери для подальшої роботи зі студентами («warm-up»), а також для презентації нових лексичних або граматичних явищ. Подкасти можна використовувати і для індивідуального тренування швидкості мовлення через просту вправу – імітувати тембр, інтонацію та швидкість мови диктора, намагаючись повторити за ним його виступ.

На практичних заняттях з теорії та практики перекладу першої іноземної мови можна використовувати подкасти для тренування у синхронному перекладі. Під час подкасту робляться паузи, і студенти перекладають почутий матеріал. Для занять із практики усного та писемного мовлення, історії англійської літератури, ділової англійської мови для студентів рівня B1 нами використовуються такі подкасти, які забезпечують ефект повного занурення у мовне оточення: 6 Minute English (добірка аудіоматеріалів від BBC), Luke's English Podcast (Подкаст Люка Томпсона – викладач і комік з Великої Британії, який обговорює актуальні повсякденні теми: Євро-2016 тощо), ESLnewcast.com, EspressoEnglish (подкасти націлені на опанування сталих виразів, містять пояснення граматичних конструкцій, ідіом, фразових дієслів).

Для студентів рівня B2 – English Lesson Podcast (добірка матеріалів від британського викладача Джейд Джоддл (Jade Joddlе), BBC News (якісна інформація про останні світові події від головного новинного ресурсу), National Public Radio (цікаві теми про мистецтво, освіту, політику), Practical Money Skills (ресурс допомагає не тільки покращити знання мови, але й збагатитися фінансовими термінами).

Для студентів рівня Advanced (C1) – Splendid Speaking (тести для аудіювання при складанні IELTS), Business English Pod (вивчення бізнес-англійської, фінансові та бухгалтерські терміни, бізнес-ідіоми), Classic Poetry Aloud (можна прослухати твори Шекспіра, Байрона, Мільтона та інших класиків англійської літератури мовою оригіналу), The History Chicks.

Основні переваги використання подкастів: урізноманітнення ресурсів для дистанційного навчання; загальнодоступність та безкоштовність; інформативність, творча подача матеріалу, гумор; розвиток лінгвістичного кругозору, здатності адаптації до індивідуальних особливостей вимови; різноманітність подкастів; є джерелом мовленнєвих кліше (усталених виразів), на основі яких будується мовлення; роблять ефективнішою самостійну роботу студента [2, с. 52–53].

Навчання іноземним мовам в умовах сьогодення проходить за комунікативно спрямованою методикою, яка дозволяє осягати мову в режимі живого спілкування. Основою процесу є, на нашу думку, використання засобів дво- або багатосторонньої комунікації (*блог, чат, форум, електронна пошта, соціальні мережі* тощо). Кожна з цих технологій може з успіхом використовуватися як у навчальному процесі, так і у позанавчальній діяльності.

Блог (від англ. *weblog*) – це періодично поновлюваний сайт, який часто нагадує веб-журнал. Це один із найлегших способів опублікування студентських робіт у мережі. Блоги можуть складатися лише з друкованого тексту або вміщувати зображення та фотографії, а також аудіо й відео. Існує три типи блогів [7, с. 87], які використовуються у вивченні англійської мови: *методичний блог; блог групи; блог студента*.

Найбільш відомим і найпростішим у використанні є Blogger (<http://blogger.com>), при використанні якого потрібно лише 15 хвилин, щоб розмістити своє перше повідомлення. Спочатку викладач створює власний методичний блог, у якому розміщує інформацію про себе подібну тій, яку він хоче побачити у веб-журналах своїх студентів. Зміст його складається із цілей, інформації з певного курсу, домашніх завдань, тестів. У цьому блозі студенти не можуть залишати свої коментарі. Потім створює блог групи, до якого студенти-філологи запрошуються через електронну пошту. Він використовується як дискусійний простір, як позакласна робота. Студенти дають глибокі письмові коментарі на теми, які розглядалися на занятті, залишають коментарі про блоги інших. Звичайно, викладачі, які вирішили використовувати блоги у вивченні англійської мови, часто користуються комбінацією методичного або групового блогу й індивідуальних студентських блогів.

Використання викладацького блогу створює сприятливі умови для оптимізації навчання іноземної мови студентів вищої школи за індивідуальною програмою навчання. До прикладу, викладацький блог може мати *такі рубрики*: навчальні дисципліни; наукова робота студентів; навчально-методичні поради; організаційні питання та повідомлення. Рубрика «Навчальні дисципліни» може складатися зі сторінок, які мають назву конкретної навчальної дисципліни (лекційної або

практичної). Наприклад, сторінка курсу «Теорія та практика перекладу» містить такі відомості: вимоги до студентів з дисципліни (питання для іспиту, структуру екзаменаційного білета, критерії оцінювання); список навчально-методичної літератури та електронний варіант підручника; зміст курсу, розподілений за датами занять із зазначенням домашніх завдань; тексти лекцій (за умови неможливості викласти матеріал протягом аудиторного заняття). Сторінка «Основна підготовка» містить приклад лексико-семантичного, стилістичного та структурного аналізу уривків художнього тексту; вправи для самостійного виконання та індивідуально-дослідницької роботи; тексти диктантів для самоперевірки, додаткові тексти та переклади художніх текстів, інші допоміжні матеріали й таблиці. Технічні особливості дозволяють розмістити на блозі файли у різних форматах (pdf, jpg, mp3). Достатньо ефективним є використання матеріалів в електронній формі в процесі підготовки наукової роботи студентів. Сторінки «Курсові роботи для студентів 2-3 курсу», «Дипломні та магістерські роботи» містять не лише методичні вказівки щодо змісту роботи та її оформлення, тематику, план, мету, завдання для наукових робіт студентів, а й графік опрацювання наукових джерел та написання певних розділів наукових розвідок, що дає змогу викладачеві організувати регулярну роботу студента над курсовою або магістерською роботою та забезпечити постійний зв'язок зі студентом, а отже, вчасний захист його наукових результатів.

Успішним прикладом блогу із вивчення іноземних мов є Lingvaroom <http://www.lingvaroom.ru>. Особистий блог Lingvaroom дає змогу застосовувати звукову, графічну, текстову та іншу інформацію для розвитку мовленнєвих умінь; розвивати фонематичний слух та інтонаційні навички за рахунок прослуховування й візуалізації матеріалу; проводити інтерактивний діалог; розвивати комунікативні здібності у процесі виконання навчальних телекомунікаційних проєктів з носіями мови, що вивчається.

Висновки. Таким чином, інтерактивні Інтернет-технології створюють нові інноваційні освітні можливості, нове творче середовище для навчання, підвищується мотивація студентів, зацікавленість у предметі, тому що англійська мова стає не ціллю, а засобом отримання цікавої та корисної інформації; дозволяють організувати як індивідуальну, так і колективну форми роботи зі студентами лінгвістичних спеціальностей, сполучаючи в собі функції засобу спілкування, а також інструменту інформаційної та технічної підтримки діяльності викладача й майбутніх філологів.

Перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження. Доцільні такі напрями подальших розвідок: критерії оцінювання ефективності навчання, що реалізується в умовах використання соціальних сервісів, особливості застосування чатів, форумів, освітньої платформи для групового навчання Edmodo.

Література:

1. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу / О. П. Буйницька. – Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2009. – 100 с.
2. Грітченко І. А. Використання Інтернет-технологій у процесі підготовки майбутніх учителів іноземної мови у ВНЗ / І. А. Грітченко – Умань : СПД Жовтий, 2014. – 72 с.
3. Данилюк С. С. Особливості використання інтернет-технології «Подкаст» у процесі формування професійної компетентності майбутніх філологів [Електронний ресурс] / С. С. Данилюк. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vchdpu/red/2012_101/Danyl.pdf – Назва з екрану.
4. Сысоев П. В. Технологии Веб 2.0: Социальный сервис подкастов в обучении иностранному языку / П. В. Сысоев, М. Н. Евстигнеев // Иностранные языки в школе. – 2009. – № 6. – С. 8–11.
5. Тихонова Е. В. Использование современных электронных устройств как средство повышения эффективности интеграции Интернет-технологий в лингвообразовательное пространство / Е. В. Тихонова // Современные модели в преподавании иностранных языков и культур в контексте менеджмента качества образования : сб. материалов V Всерос. (с междунар. участием) науч.-метод. конф. – М. : РГСУ, 2011. – С. 127–140.
6. Яценко Ю. С. Подкасты в учебном процессе [Электронный ресурс] / Ю. С. Яценко // Мастер-классы для преподавателей английского языка : [Сайт]. – Режим доступа : http://internetineft.narod.ru/МК_1_3.html. – Загл. с экрана.
7. Dudeney G. How to Teach English with Technology / G. Dudeney, N. Nockly. – Pearson Education, 2007. – 192 p.

УДК 81'246+81'27

Н. М. Гончар,

Ізмаїльський державний гуманітарний університет, м. Ізмаїл

АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ БІЛІНГВІЗМУ В БОЛГАРОМОВНОМУ КОНТИНУУМІ ПОДУНАВ'Я

В роботі описано форми контактування болгарської, російської та української мов в болгаромовних селах півдня України. З'ясовано, що білінгвізм – це перш за все соціокультурний феномен, який необхідно вивчати в різних аспектах, насамперед у соціолінгвістичному, психолінгвістичному і власне лінгвістичному. Соціолінгвістичний аспект передбачає дослідження суспільних функцій і сфер застосування кожної з мов у певній спільноті, опис процесу і результатів їх взаємодії. У психологічному аспекті досліджено, як контакт двох/ трьох мов впливає на мовну поведінку білінгвів, їх індивідуальна двомовність. У педагогічному аспекті розглянуто методи викладання мов у ситуації багатомовності. Виявлено, що в лінгвістичному аспекті використання декількох мов в комунікації призводить до інтерференції, змішування мов, кодовим перемикань.

Ключові слова: мультилінгвізм, контакт мов, аспекти білінгвізму, інтерференція, перемикання кодів, змішаний мову.

АСПЕКТЫ ИЗУЧЕНИЯ БИЛИНГВИЗМА В БОЛГАРСКОМ КОНТИНУУМЕ ПОДУНАВЬЯ

В работе описаны формы контактирования болгарского, русского и украинского языков в болгароязычных селах юга Украины; установлена необходимость изучения сложившихся форм билингвизма/мультилингвизма в данном регионе в социолингвистическом, психологическом, педагогическом и лингвистическом аспектах. Анализ языкового материала показал, что речевое поведение индивидов в социолингвистическом аспекте регламентировано социодемографическими и социокультурными факторами. В психологическом аспекте исследовано, как контакт двух/ трех языков влияет на речевое поведение билингов, их индивидуальное двуязычие, проанализированы вопросы детской речи в условиях билингвизма. В педагогическом аспекте рассмотрены методы преподавания языков в ситуации многоязычия. Вывявлено, что лингвистическом аспекте использование нескольких языков в коммуникации приводит к интерференции, смешиванию языков, кодовым переключениям.

Ключевые слова: мультилингвизм, контакт языков, аспекты билингвизма, интерференция, переключение кодов, смешанный язык.